

BİLİRKİŞİ RAPORU

DAVACI

:ÖRNEK RAPOR

1. Bilirkişiyeye Tevdi Edilen Görev:

Davacı ÖRNEK RAPOR vekili tarafından aleyhinde açılan tazminat davasında "Başvuranın %53 sürekli maluliyetinden kaynaklı zararının TRH-2010 yaşam tablosuna göre hesaplanarak %100 haklılık oranına isabet eden zararın tespitine yönelik aktüer rapor hazırlanması" yönünde 19.08.2020 tarihinde dava dosyası incelenmiş, tarafların beyanları, dosyada mevcut bilgi ve belgeler dikkate alınarak konuya ilişkin değerlendirme ve kanaatim aşağıda arz edilmiştir.

İşbu Rapor, tazminat talebinin hukuken oluştuğuna dair bir değerlendirme içermeyip sadece malul kalan ÖRNEK RAPOR talebine ilişkin hususları kapsamaktadır.

2. Kusur Durumuna İlişkin Değerlendirme:

05.11.2019 Tarihindeki ÖRNEK RAPOR- TRAFİK UZMANI ADLI BİLİRKİŞİ Tarafından hazırlanan raporda 242424 plakalı otomobil sürücüsü ÖRNEK RAPOR'UN ASLI VE TAM KUSURLU, 353535 plakalı motosiklet sürücü ÖRNEK RAPOR'NİN KUSURSUZ olduğu belirtilmiştir.

3. Sürekli İşgörememezlik/Maluliyet Durumu:

Şahsın mevcut hali ile 04.08.2019 tarihinde geçirmiş olduğu trafik kazasına bağlı EGE ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ ERIŞKİNLER İÇİN ENGELLİLİK RAPORUNDAN tüm vücut fonksiyon kaybı oranı %53.

4. Gelir Durumu:

Davacı ÖRNEK RAPOR olay tarihinde BEKÂR ve aylık gelirinin 2.020,90 TL olduğu belirtmiştir.

5. Hesaplama Dikkate Alınan Yasam Tablosu ve Hesaplama Yöntemi:

14/04/2016 tarihinde kabul edilen ve 26/04/2016 tarihli Resmi Gazetede Yayımlanarak yürürlüğe giren 6704 sayılı "**65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yanılmasına Dair Kanun**" un 3. Maddesi ile 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 inci maddesi ile "Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir.

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Haliliyiç / ANKARA

Tel: 0507 8707067

Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır." hükmü getirilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 1425. maddesine göre, sigorta poliçesi genel ve varsa özel şartları içerir. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Yeni Genel Şartları 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe girmiş olup yeni Genel Şartların C.10. maddesi ile 12/8/2003 tarihli ve 25197 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni Genel Şartların C.II. maddesine göre; yeni genel şartlar, genel şartların yürürlük tarihi olan 01.06.2015 tarihinden sonra akdedilmiş sözleşmelere uygulanacaktır. Bunun doğal sonucu olarak artık eski genel şartların, yeni genel şartların yürürlük tarihinden sonra düzenlenen poliçelerde uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartlarının uygulanmasının, Karayolları Trafik Kanunu'nun 95.maddesinde belirtilen tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran hallerin zarar görene karşı ileri sürülemeyeceği ilkesine aykırı olduğunu söylemek de mümkün değildir. Zira bu ilkenin uygulanabilmesi her iki tarafın Özgür iradesi ile poliçe düzenlendikten sonra zarar görenin aleyhine tazminatın kaldırılması ya da azaltılmasını gerektirecek değişikliklerin yapılması durumunda geçerli olacaktır. Oysa 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları, yürürlüğe girmesinden sonra düzenlenen poliçelerde geçerli olacağından, poliçenin düzenlendiği tarih itibarı ile Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası'nın kapsamı tüm taraflarca bilinmektedir. Sigortacı, işletenin sorumluluğunu poliçe ve genel şartlar kapsamında üstlendiğine göre, sonradan bir değişiklikten bahsetmek de mümkün olmayacaktır.

Kaldı ki; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1423. maddesine göre sigortacı, sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerinden oluşan aydınlatma yükümlülüğünü sigortalıya karşı yerine getirmese dahi sigortalı, sözleşmenin yapılmasına 14 gün içinde itiraz etmemiş ise sözleşme poliçede yazılı şartlar ve poliçenin ayrılmaz bir parçası olan genel şartlar kapsamında yapılmış olur.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası teminatının kapsamı, poliçe ve poliçenin ayrılmaz bir parçası olan Genel Şartlara göre belirlenir. Nitekim Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. maddesinde yapılan değişiklikle, zorunlu sigortacının kapsamındaki tazminatları belirlemede Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının göz önüne alınması esası getirilmiştir.

01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının amacı A. maddesinde "Karayolları Trafik Kanunu uyarınca motorlu araç işletenlerine yüklenen hukuki sorumluluk için düzenlenen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Halkiye / ANKARA

Tel: 0507 8707067

Sigortasına yönelik ilgililerinin hak ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir." şeklinde belirlenmiştir.

Sigortanın kapsamı ise 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren yeni Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının, "Genel Şartların Amacı" başlıklı 1. maddenin birinci fıkrasında "13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca motorlu araç işletenlerine yüklenen hukuki sorumluluk için düzenlenen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına yönelik ilgililerinin hak ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir." şeklinde belirlenmiştir. Genel şartların ekinde Tazminat Hesaplamalarında Uyulacak Esaslar yeniden belirlenmiştir. Genel şartların 1. Maddesinin ikinci fıkrasında "Bu Genel Şartlar ekleriyle bir bütündür. Sigorta teminat limitleri kaza tarihi itibarıyla uygulamaya esas alınır." demek suretiyle tazminat hesaplamada belirlenen usul ve esasların genel şartların bir bütünü olduğu ve uygulanması gerektiği açıkça vurgulanmıştır. Ayrıca, zorunlu mali sorumluluk sigortalarının poliçe limitlerinin tespitinde, kaza tarihindeki limitlerin esas alınacağı ayrıca vurgulanmıştır.

Genel Şartların Uygulanacağı Sözleşmeler başlıklı C.II. maddesinde, "Bu Genel Şartlar yürürlük tarihinden sonra akdedilmiş sözleşmelere uygulanır." demek suretiyle de Genel Şart ve eklerinin 01.06.2015 tarihinden sonra tanzim edilmiş sözleşmelerde uygulanacağı belirtilmiştir.

Genel Şartlar ekinde yer alan Ek:2; "1. Destekten Yoksun Kalma tazminatı, bu Genel Şartlar uyarınca, belirlenen ilkeler dikkate alınarak, zarar gören kişinin ve mütevellinin bireysel özelliklerine göre hesaplanır. 3. Hesaplamada iskonto oranı (teknik Faiz) "01,8 olarak dikkate alınır. ... 4. Tazminat $a_{x,n}$ formülü ile hesaplanır. Tazminat hesaplanırken "Devre Başı Ödemeli Belirli süreli Rant" formülü esas alınır." hükmü derç edilmiştir.

Hesaplamada, mağdurun muhtemel yaşam süresi dikkate alınarak "Devre Başı Ödemeli Belirli Süreli Rant" olarak ifade edilmekte olan formül kullanılmıştır.

$$a_{x,n} = \frac{N_x - N_{x+n}}{D_x}$$
$$a_{x,n} = \frac{N_{\text{Destek Alacak Kişinin Hesap Tarihindeki Yaş}} - N_{\text{Destek Alacak Kişinin Destek Süresinin Bittiği Yaş}}}{D_{\text{Destek Alacak Kişinin Hesap Tarihindeki Yaş}}}$$

Diğer taraftan, Genel Şartların Ek-3 üçüncü bendinde Yaşam Tablosu olarak TRH 2010 Yaşam Tablosunun uygulanacağı ve tablonun belirli periyotlarda güncellenmesi durumunda kaza tarihindeki tablonun esas alınacağı belirtilmiştir.

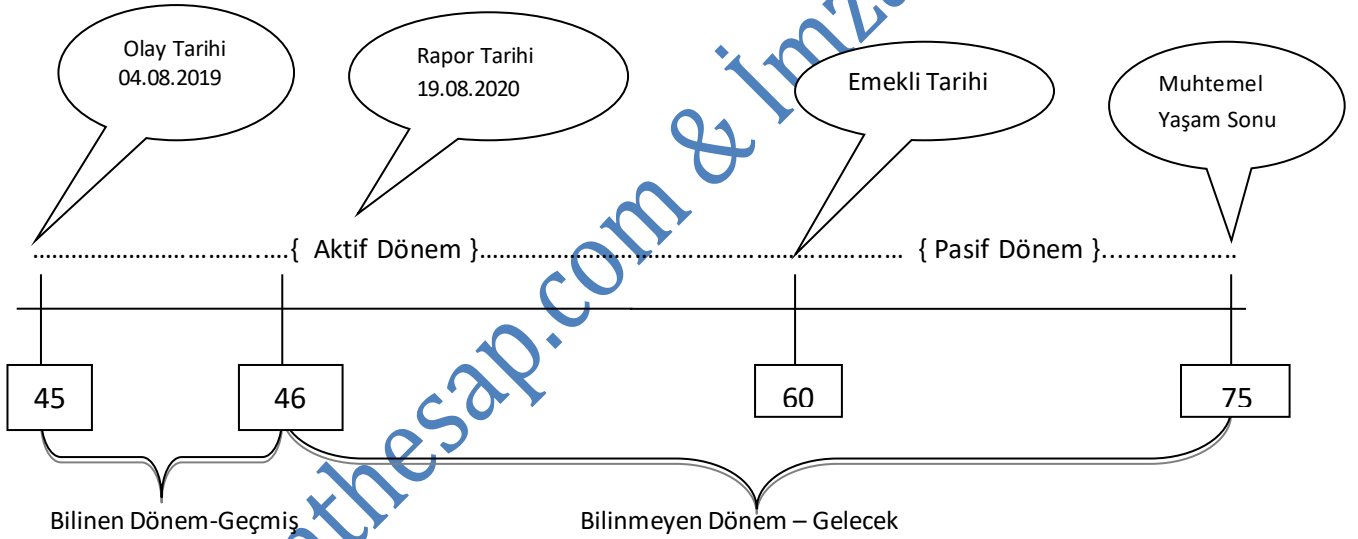
Netice itibariyle, 26/04/2016 tarihli Resmi Gazetede Yayımlanarak yürürlüğe giren 6704 sayılı kanun ile 1/6/2015 tarihinden sonra akdedilen sözleşmelere ilişkin tazminatların Karayolları Trafik Kanunu ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususların 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanacağı hükmü getirilmiştir.

6. Zarar Süresi:

05.09.1973 doğumlu ÖRNEK RAPOR sakatlığa maruz kaldığı 04.08.2019 tarihinde 45 yıl 10 ay 30 gün.

Rapor hesap tarihi 19.08.2020 tarihinde 46 yıl, 11 ay, 14 günlüktür ve 46 yaşındadır.

TRH 2010 Yaşam tablosuna göre (46 yaşındaki birinin ERKEK olarak bakiye ömrünün aktif 13 yıl ve pasif olarak 15 yıl) hesaplanmış olup muhtemelen 75 yaşına kadar yaşayacaktır.

Yüksek Yargıtay'ın bu konuda yerleşmiş içtihatlarına göre, aktif dönemden amaçlananın çalışma gücünün ve çağının devam etmesi olduğu, bu nedenle Sosyal Güvenlik Yasalarında sosyal amaç ya da istihdam politikaları gözetilerek kadın ve erkekler için farklı belirlenen emeklilik yaşlarının aktif dönem sonu olarak ele alınamayacağı belirtilerek, kural olarak aktif çalışma hayatının kadın/erkek ayrımı yapılmaksızın (60) yaşına kadar devam ettirebileceği kabul edilerek bakiye aktif hayat süresi (60 - 57 —) 3 yıl olacağı ve pasif dönem zarar hesabında ise geçim indirimsiz asgari ücretin esas alınacağı, pasif hayat süresi (76,74 - 60 >) 16,74 yıl olacağı kabul edilerek buna göre değerlendirme yapılması gerekecektir.

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Halkiye / SAKARYA

Tel: 0507 8707067

(Handwritten signature)

7. Kazanç Durumu:

Tazminat hesapları, aktif dönem” ve “pasif dönem” olmak üzere iki bölüme ayrılmakta ve aktif dönem zararı, iş ve mesleğinden elde ettiği veya elde etmesi olası kazançlara göre; yaşlılık ve emeklilik sürelerine ilişkin “pasif dönem” zararı ise, yasal asgari ücretler üzerinden hesaplanmaktadır.

Yargıtay içtihatları, pasif devre hesabının asgari ücret üzerinden yapılması gerektiği noktasında hemfikirdir. Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin içtihatlarında (10/04/2014 tarih ve 2014/14500 E.-2014/11317 K.), “Pasif devre zararının hesaplanması sırasında esas alınan ücret, bir çalışmanın karşılığı değil ekonomik bir değer taşıyan yaşamsal faaliyetlerin sürdürülmesinin karşılığıdır. Hal böyle olunca da ücretle fiilen çalışanlara uygulanmak için getirilen asgari geçim indiriminin, ücretli bir çalışmanın söz konusu olmadığı pasif devre zararının hesaplanması sırasında dikkate alınamayacağı açıktır. Zira asgari geçim indirimi ücretin eki olmadığından, tazminat alacaklarının hesaplanmasına esas ücrete dâhil edilemez. ” hükmü ile pasif devre hesabının net asgari ücret üzerinden yapılacağı açıklanmaktadır.

8. Sürekli İş göremezlik Tazminat Hesabı:

İstirahat Dönem Zarar Hesabı:

ÖRNEK RAPOR istirahat dönem başlangıcı 04.08.2019 tarihinde istirahat dönem bitimi 04.01.2020 tarihine kadar geçen 5 Ay istirahat dönem zarar tutarı **10.104,50 TL X %100: 10.104,50 TL.**

Tarih Aralığı	Gün Sayısı	Asgari Maaş	Dönem Geliri
4.08.2019 --- 4.09.2019	30	2.020,90 ₺	2.020,90 ₺
5.09.2019 --- 5.10.2019	30	2.020,90 ₺	2.020,90 ₺
6.10.2019 --- 6.11.2019	30	2.020,90 ₺	2.020,90 ₺
7.11.2019 --- 7.12.2019	30	2.020,90 ₺	2.020,90 ₺
8.12.2019 --- 8.01.2020	30	2.020,90 ₺	2.020,90 ₺

Bilinen Dönem Zarar Hesabı:

ÖRNEK RAPOR bilinen dönem başlangıcı 09.01.2020 tarihinde bilinen dönem bitimi 20.08.2020 tarihine kadar geçen 7 Ay 3 Günlük bilinen dönem zarar tutarı **16.505,44 TL * %100 * %53 = 8.747,88 TL.**

Tarih Aralığı	Gün Sayısı	Asgari Maaş	Dönem Geliri
9.01.2020 --- 9.02.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
10.02.2020 --- 10.03.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
11.03.2020 --- 11.04.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
12.04.2020 --- 12.05.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Halkiyiç/SANLIURFA

Tel: 0507 8707067

Tarih Aralığı	Gün Sayısı	Asgari Maaş	Dönem Geliri
13.05.2020 --- 13.06.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
14.06.2020 --- 14.07.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
15.07.2020 --- 15.08.2020	30	2.324,71 ₺	1.232,10 ₺
16.08.2020 --- 19.08.2020	3	2.324,71 ₺	123,21 ₺

Aktif Dönem Zarar Hesabı:

ÖRNEK RAPOR aktif dönem başlangıcı 20.08.2020 tarihinden aktif dönem bitimi 19.09.2033 tarihine kadar geçen 13 Yıl 0 Ay 16 günlük süreye ilişkin olarak bilinen dönem zarar tutarı **314.401,96 TL**.

İrat Katsayısı = $a_{46,60} = (N_{46} - N_{60}) / D_{46} = 12,09$. (Formül sonucu hesaplanan katsayı)
Aktif Dönem Değer Hesabı = Hesaba ilişkin aylık Kazanç * 12 Ay * İrat Katsayısı
= 2.324,71 TL X 12 X 12,09
= **314.401,96 TL * %100 * %53 = 166.633,04 TL**.

Tarih Aralığı	Gün Sayısı	Asgari Maaş	İrat Kat Sayısı	Dönem Geliri
20.08.2020 --- 20.08.2021	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
21.08.2021 --- 21.08.2022	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
22.08.2022 --- 22.08.2023	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
23.08.2023 --- 23.08.2024	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
24.08.2024 --- 24.08.2025	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
25.08.2025 --- 25.08.2026	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
26.08.2026 --- 26.08.2027	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
27.08.2027 --- 27.08.2028	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
28.08.2028 --- 28.08.2029	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
29.08.2029 --- 29.08.2030	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
30.08.2030 --- 30.08.2031	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
31.08.2031 --- 31.08.2032	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
1.09.2032 --- 1.09.2033	365	2.324,71 ₺	12,09	12.771,55 ₺
2.09.2033 --- 18.09.2033	16	2.324,71 ₺	12,09	602,91 ₺

Pasif Dönem Zarar Hesabı:

ÖRNEK RAPOR 60 yaşından sonra 19.09.2033 tarihinden itibaren muhtemel yaşam 15 yıl 4 ay 10 gün dönem bitiş tarihine 12.02.2049 kadar zarar tutarı **194.785,38 TL**.

İrat Katsayısı: $a_{60,75} = (N_{60} - N_{75}) / D_{46} = 8,03$. (Formül sonucu hesaplanan katsayı)
Pasif Dönem Değer Hesabı = Hesaba ilişkin aylık Kazanç * 12 Ay * İrat Katsayısı
= 2.103,97 TL X 12 X 8,03

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Haliliyiç / ŞANLIURFA

Tel: 0507 8707067

= 194.785,38 TL * %100 * %53 = 103.236,25 TL.

Tarih Aralığı	Gün Sayısı	Asgari Maaş	İrat Kat Sayısı	Dönem Geliri
19.09.2033 --- 19.09.2034	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
20.09.2034 --- 20.09.2035	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
21.09.2035 --- 21.09.2036	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
22.09.2036 --- 22.09.2037	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
23.09.2037 --- 23.09.2038	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
24.09.2038 --- 24.09.2039	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
25.09.2039 --- 25.09.2040	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
26.09.2040 --- 26.09.2041	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
27.09.2041 --- 27.09.2042	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
28.09.2042 --- 28.09.2043	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
29.09.2043 --- 29.09.2044	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
30.09.2044 --- 30.09.2045	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
1.10.2045 --- 1.10.2046	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
2.10.2046 --- 2.10.2047	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
3.10.2047 --- 3.10.2048	365	2.103,97 ₺	8,026	6.712,41 ₺
4.10.2048 --- 11.02.2049	130	2.103,97 ₺	8,026	2.550,10 ₺

SONUÇ:

HMK'nın 280. Maddesi hükmünün gözetilmesi ve HMK'nın 259.Maddesi uyarınca her türlü hukuki takdir tamamen Sayın Mahkemeye ait olmak kaydıyla; yukarıda arz ve izah edilen hususlar ile ilgili Kanun maddeleri ve dava dosyasına ibraz edilmiş olan deliller ve tüm dosya kapsamı dikkate alınmak suretiyle yapılan bilirkişi incelemesinde, somut olayda;

- 1- Mağdur ÖRNEK RAPOR 04.08.2019 tarihinde geçirmiş olduğu trafik kazasına bağlı olarak tüm vücut fonksiyon kaybı oranı %53.
- 2- Mağdurun %100 oranında haklı olduğu bildirilmiş ve hesaplamalar bu oran üzerinden yapılmıştır.
- 3- Mağdurun ÖRNEK RAPOR ilişkin ödene bilir sürekli iş göremezlik tazminat tutarı olarak toplam **288.721,67 TL** hesaplandı.

Takdiri yüksek mahkemelerine ait olmak üzere saygılarımla arz ederim. 19/08/2020

MAHMUT İLHAN

AKTÜERYA UZMANI

Belge No: 742-11-17

Ulubağ Mh. No: 289/T Recep Tayyip Erdoğan Bn.

63290 - Halkiye/SANLIURFA

Tel: 0507 8707067